

Smittsomme sykdommer i barnehagen

Sykdom	Inkubasjonstid/ smitemåte	Smitter hvor lenge?	Symptomer	Foreldransvar - fravær	Barnehagens ansvar	Anbefalinger ved utbrudd i barnehagen (to eller flere tilfeller)
Barnebrådd	Variører når symptomer oppstår.	Inntil behandling er startet.	Kløde i endetarmsåpningen. Små mark kan ses i endetarmsåpningen og i avføring om morgenen.	Kan gå i barnehagen når behandling er startet. Hele familien behandles.	Hansker ved bleieskift. Håndhygiene.	Ved flere tilfeller bør ekstra nedvask av stelle- og toalettområde iverksettes.
Brennkopper (gruppe A-streptokokker eller gule stafylokokker)	4 - 10 dager. Direkte og indirekte kontaktsmitte.	Inntil 1 – 3 dager etter behandling er startet.	Starter med væskende sår oftest i ansiktet og hender. Ravgul væske kan sive ut. Blir etter hvert skorpebelagte.	Holdes hjemme til sårene er under kontroll. Dvs. til det ikke er fare for at væske lenger siver ut fra sårene. Små sår kan dekkes til.	Hansker ved bandasjeskift. God håndhygiene.	Skjerpert hygiene. Systematisk håndhygiene. Daglig vask av leker. Engangsutstyr ved stell. Desinfisering av kontaktpunkter.
Diaré med eller uten oppkast	12 - 48 timer. Nærdråpesmitte og kontaktsmitte.	Avhengig av hvilket smittestoff som er årsaken.	Hyppig, tynn avføring og/eller oppkast.	Holdes hjemme 48 timer etter siste diaré/oppkast.	God håndhygiene, engangskluter for daglig vask av leker og lignende. Bruk såpe og vann.	Daglig desinfisering av kontaktpunkter, leker osv.
Fortkjøelse/ øvre luftveisinfeksjon	Avhenger av mikrobe. Kontakt-, luft- og dråpesmitte.	Avhengig av hvilket smittestoff som er årsaken.	Ofte høy feber, redusert allmenntilstand, tett og rennende nese, vondt i halsen, hoste, smerter i øret.	Holdes hjemme i fht allmenntilstand og råd fra lege. Antibiotika vanligvis unødvendig.	God håndhygiene. Hyppig vask av leker.	
Hodelus	1 - 12 uker. Direkte eller indirekte kontakt.	Inntil behandling er gjennomført.	Små hvite egg i hårfestet. Kløe i hodebunnen (sent symptom).	Kjøp resepsfritt lusemiddel og lusekam på apotek. KUN den med lus skal behandles!	Vaske sengetøy, felles lånetøy og stelleområde. Henge opp informasjon.	Alle foreldre oppfordres til å ta med tøy hjem for vasking. Viktig at alle inkl personalet sjekker seg for lus. Ellers ingen tiltak. Lusekampanjer x 2 per år.
Hånd - fot - munnsyke	Ca 1 uke. Kontaktsmitte og nærdråpesmitte.	Smitter i startfasen av sykdommen og til blommene kommer.	Feber, redusert allmenntilstand, dårlig matlyst, sår hals. Utslett (blommer i munn, på tunge, håndflater og fotsåle).	Barna kan være i barnehage så lenge allmenntilstand tilsier det.	God håndhygiene. Vaske stellet etter hvert barn.	Skjerpert hygiene hvis flere tilfeller.
Influenza/ Influensalignende symptomer	1 - 3 dager. Dråpe- og kontaktsmitte.	3 – 5 dager fra symptomstart.	Høy feber, hodepine, tørrhoste, snue, muskelverk og slapphet.	Hjemme i 4-5 dager ved bekräftet influensa, ellers avhengig av allmenntilstanden.	God håndhygiene. OBS barn under 2 år!	
Kikhoste	7-10 dager. Nærdråpesmitte.	I ca. 3 uker fra symptomdebut eller inntil 5 dager etter påbegynt antibiotika-behandling.	Langvarig og kraftig hoste ofte med karakteristiske klikefall etterfulgt av brekninger.	Barnet bør være hjemme i 5 dager etter igangsatt behandling. Allmenntilstand og legen vil avgjøre. Informasjon til barnehagen er viktig.	Vaske leker og kontaktpunkter etter prosedyre.	Kontakt bydelsoverlegen for råd og uvaksinerte barn.
Meslinger	10 - 14 dager. Luft- og dråpesmitte. Svært smittosomt!	Fra symptomstart til 5 dager etter opptreden av utslett.	Feber, hoste, snue, lyskskyhet. Utslettet begynner vanligvis bak ørene og sprer seg raskt til hele kroppen.	Tilbake til barnehagen tidligst 5 dager etter opptreden av utslett dersom allmenntilstanden ellers er god. Informasjon til barnehagen.	Vaske leker og kontaktpunkter etter prosedyre. Kontakt bydelsoverlegen og følge rådene.	Kontakt bydelsoverlegen ved første tilfelle. Vaksinasjon av uvaksinerte.
Mykoplasma	1-3 uker. Nærdråpesmitte og kontaktsmitte	8 dager før sykdom-2 uker etter debut.	Snikende start med feber, hodepine, sår hals og heshet. Ofte langtrukket forløp i 3-4 uker.	Tilbake til barnehagen når allmenntilstanden tilsier det.	Viktig med god håndhygiene og nøyshygiene.	Kontakt bydelsoverlegen for råd og veiledning.
Skabb	Dager til uker.	Inntil startet behandling.	Kløe på kroppen, hender, armer og ben (særlig om natten).	Oppsøk lege. Tilbake til barnehagen dagen etter igangsatt behandling. Hele familien behandles.	OBS andre barn. God hygiene.	Kontakt bydelsoverlegen for råd og veiledning.
Skarlagensfeber	1-3 dager	Inntil startet behandling	Feber, sårhet i halsen, rød tunge («jordbærtunge»), utslett etter 1-2 dager, oftest på bryst-magepartier	Oppsøk lege. Kan vende tilbake i barnehage når behandling startet og god allmenntilstand	God håndhygiene. Vask av leker og kontaktpunkter	Kontakt bydelsoverlege for råd og veiledning
Vannkopper	2 - 3 uker. Luftsmitte og kontaktsmitte.	Ca. 1 uke før utslett til utslettet tørker inn.	Feber, små væskedytte blærer særlig kropp og hode. Kløe.	Kan vende tilbake til barnehagen når utslettet har begynt å tørke inn. Informasjon til barnehagen.	Informasjon om smitte. Beskytte gravide.	Kontakt bydelsoverlegen for evt. vaksinasjon av uvaksinerte kvinnelige ansatte.
Øyekatar	1 - 2 dager. Direkte eller indirekte kontakt.	1-14 dager	Materie, eventuelt puss i øye.	I de fleste tilfeller kan barnet gå i barnehagen. Ved kraftig pussdannelse bør barnet holdes hjemme inntil pussdannelsen har avtatt. Lege bør oppsøkes.	God håndhygiene.	